

KRIZIOKAI.

← Istoriskas aprašymas per Henryką Sinekiewiczą. →
— JONAS B. SMELSTERIS. —

Žmonės weizejo ant ju to darbo su stebejimusi, mandami jog jiedu esa padaria kokių prižadus, ir jog delto rita akme- ni, idant prisidet pr' statimo warpiniezos tokiu budu. Ber- tant nusilpo, o tas nusilpimas daliado jiems atitokti ir supras- ti ka jiedu daro; stojo nubalia sunkei ir skubei sziukscio- dami iz nuliomo, weizdami wienas ant kito neizmanan- cizmas akimis.

Tilejima pertrauke pirmtinis Preslawas atsiliepinu:
— Na ir ka?
— Ka? — atsake Wilkutus.
— Ar tuojantes ant jio pulsimes?
— Kaip-gi baiznicioje uzpulsines ant jio?
— Ne baiznicioje, o po diemaldistei kada issejs iz baiznicios.

— Ne wienas jis eiza, esa su juom patsai Zigas ir ku- ningas perdefinis, gentis jio iz Tulezas. Kas-gi wienok esa blogiausiu, jog Zigas dawes mudwem pasarga, jog jai mudu uz jio dukteri susipieszmes, abudu mus atstums no saves ir ne koje mus ne pastos Zgozelicuos. Jai ne toji parga senai bu- tau taw kaulus sulauzes.

— Tu man, arba asz taw! — atreme Preslawas sugniau- damas drucei sawo didelias kumscizias.

Ir akis juodwieu pradejo rusezai ir baisiai ziboti; bet ne trukus wienok nusiramina suprato jog jiems dabartine lai- ke ne peszti prider o sutikime labiau negu jai kada nors bu- ti Nekarta jiedu peszi, bet wisuomet potam, nors skire juo- du milejimas per abudu mergina, biuziulawosi, nes wienas be kito ne galejo giwenti ir ilgai nesimaitidami ilgejosi wienas ki- to. Dabartes-gi abudu turejo wiena ir ta pati newidona, o abu du jaute jog tai newidona baisulingas ir pawojingas del jino dwieju.

— Po walandai Preslawas tadel ir paklaue.

— Ka-gi turiwa weikti? Negut nusistini jiam in Bog- danciu apreszka, jog izswadiname jin ant grumes?

Wilkas, kursai buwo gredusnie, ne zinojo izspradzius ka pradeti. Ant laimes pribuvo juodwiesm in pagelba tarszki- nes, apreszkenzies prasidejima diemaldistes. Pertai Wilku- tis lig palinksmejas tare:

— Ka-gi weiksi? Ejsiwa in baiznicia, o potam kaip Diewas duos.

Pradziugu tuom iszmintingu atsakimu Preslawas.

— Gal ir tai Wieszpats Jezusas inkweps mums geras mislis.

— Ir palaimius! — dadawe Wilkutus.

— Po teisingistei.

Ir nusejo in baiznicia, o iszklausia diemaldistes, sustip- rejo dawemu. Ne nusimine nei tuomet, kada, iszejant iz ba- iznicios Agne prieme szwentinta wandeni welei iz ranku Zbiszkas. Ant baiznikio atidawe sawo pasweikinius Zi- gi Agnei, o ir kuningui, nors tasai buwo newidonu Wilku; ant Zbiszkas, potesibe, weizejo iszpaniuru ir sznairai, bet nei wienas ne surzge, nors szirdis ju krutines kauke iz- skausmo ir rustibes, kaip ir pawidos, nes niekuomet ir jiems mergina ne iszweizejo teip graze, in karalienia panesze. Net kada tuntas Zigo judinosi atgal iz Kzesnes in Zgozelicias, ka- da izgirdo giedojimus klieriku juoczienu tunte Zigo iz Zgoze- licu, Preslawas pradejo szluostitis prakaita no sawo apzelusiu zandu ir prunskiti, kaip kad arklis, o Wilkas atsiliepe, griez- damas duntimis:

— In wieszbuti! in wieszbuti! nelaima mano!.....
Atsiminia kas jiesis pirma rustibeje esantiems palengvi- no, stwersi uz to paties akmens ir nurito jin ant senos wietos.

Zbiszkus ir dabar jojo skalas Agnes ir klause godziai gie- dojimo ir labai grazaus skambo kankliu kuningo perdetinio "szpilmanu", bet kad' atsiloino jau gan toli no baiznikaimio, Zbiszkus antkart susilaikie ir atsiliepe:

— Beto! turejan duoti ant misziu uz dedziaus sweikata, na, ir pamirszau; turiu grizti atgal.

— Ne grizski! — paszauke Agne. — Nusisimsme iz namu.

— Ne, asz turiu patsai ta dalika atlikti! — atsake Zbis- kus. — Jus jokite ir manes ne laukkite. Sudiew!

— Sudiew! — atsake kuningas. — Joki?

Ir weidas jio palinksmejo, o kad Zbiszkus netrukus iszni- ko jiems iz akiu, bakstelejo in paszonia szale juoczienu Zi- gui ir tare:

— Suprantate, ta wiska?

— Ka-gi galiiu suprasti?

— Susipesz Kzesneje su Wilkuciu ir Preslawu, tas twirtu, kaip amen poteriune, bet asz to noriu ir prie to jin pas- tunejau.

— Tai stiprus wirai, di jin pazejsias, ir kas iz to.

— Kaip tai, kas iz to? Jaigu uz Agnia muszti, tai kaip potam jiam apie ama pirmtinia misli? Agne busia jio wiesz pate, o ne anoji; to-gi asz noriu, nes jis mano gentis ir man patiko.

— We, o prizadai?

— Galiiu jin palinosuoti no to! Ar-gi ne girdejote, jog jau asz jiam pasakeu apie tai.

— Jisuu galwa ant wisko duos gera roda — atsake Zi- gas.

Kuningas dziaugdamsis ir didziuodamsis pagioms, na- kele angzstini galwa su puikibe: pagaliaus priartines prie Agnes, paklaue:

— Ko-gi tu teip liudna ir usziergelauwus?

— Ji-gi pasilenke ir, paemus ranka kuningo prispaude prie lupu, pokam tare:

— Teweli dwiasizskasis, gal nusiuostumete kelis sawo tarnus in Kzesnia.

— U-gi kam? Pasigers da wieszbuti ir tiek.

— Bet gal ne daliaisti kilti ten waidui.....

Kuningas zwilgete ant merginos smarkei, tirineje- czioms akimis ir atsiliepe umai sauszsei:

— Kad ir uzmisztu ten jin, tai kas?

— Truizmusza tad ir mane — paszauke mergina.

Ir graudumas patwines jios szirdie no laiko pasikalbe jimo su Zbiszkum, antkart pasilejo upeliu aszaru. Matidamas tai kuningas apeme per juosmeni mergina ir atsiliepe glamo- nei:

— Nesibaimink dukrele. Susiwaitidi gali, bet zinok jog ir anie esa szlekizsko gimimo (bajorais) tadel ne uzklups ant jio wieno su wisu buru, o jai norez muszti izswadins ant pa- wiengrumes, kaipu prider kareiwiam, o tuomet jis duos roda, nors ir antsik reikt su abiem galeis. Kas link Jurando dukte rei, apie kuria esi girdejus, tai pasakau taw jog jis jios nieka dos ne wiesas.

— Jai jian anoji mielesne, tai ir asz apie jin ne paisau — tare pro wiersmus mergina.

— Tai da ko werki?

— Nes man jio galia, kad ne zutu.

— Tai bobizskas "razumas"! — tare juokdamasis kunin- gas.

— Zinok mergaite — kalbejo toliaus kuningas noliis- tu balsu — jog nors ir jis tawe westu, tai nekarta reikes jiam grumtiesi su priezais, nes taw to esa kareiwu ir bajoru. — Ir prisilenkes da areziau prie merginos, dadawe: — O wes tawe ir tai, rasi, netrukus, tas teisibe, kaip Diewas danguje.

— Idant-gi westu..... atsake Agne.

Ir pradejo szips utis ir ziureti in kuninga linksmons, aki- mis, nors blakstieiai da buwo szlapi no aszaru, tartum, akimis klause jio, iz kur jisai zino tai, jog Zbiszkus wesias jia saw uz moteri.

Tuotarpu Zbiszkus grizes atgal in Kzesnia, nujojo tiesok pas klebona, nes teisingai norejo duoti ant misziu uz sweika- ta sawo dedziaus, po atlikimu to daliko, nusidawe tiesok in wieszbuti, kur tikejosi rasti Wilkutu su jio sebru Preslawu.

Rado abudu, o apart ju dangbia zmoniu iwairiu juomu, o tarpe tuju in kelis juokdarius "sowizalus", rodanczius zmo- nems iwaires wokizskas sztukas (iszmislus). Inejas in wieszbu- ti izspradzius ne galejo nieko pazinti, nes langai karezmos izz plewui janczpusliu mazai teinliadinejo szwiesos in widu; net tuomet, kada tarnas wieszbucio immete kelis szakalius in kakali, ant widurio kambario iszmurinto ir liepsna apszwiete kambari, iszvido kerezioje uz stalo prie indelio alaus sedinti Preslawo, o szale jio ir Wilkutu iz Berzines.

Tada Zbiszkus iszaplegwo pradejo zengti link ju, stum- damas saw no kelio su alkune zmones; priejas prie stalo tren- ke su kumscize in stala teip druczai, jog wisi net krupetelejo iz persigandimo tuo trenksmu.

Jiedu sukilo ir pradejo apskukineti ant sawes sziksziunis juostas, bet pakolai galejo jiedu pasimti uz rankenu kardu, Zbiszkus mete ant stalo pries juodu sawo pirsztinia ir, kalbe damas per nosi pagal kareiwisko paproczi prie iszwadineji- mo prieszo ant grumes, atsiliepe:

— Jaigu-gi kuris iz judwieu, bei iz kitu kareiwu czion esancziu, ritzisi prieszartauti, j-g patogiausi skaiscziau si ir doriausi ant pasaulės ne esa pana Danuta Jurandziute iz Spikowo, taji iszwadiniu ant grumes, peszcia, ar ant arkliau iki pirmam parklupimui, ar iki paskutiniam atkwekimui!

Nusistebejo Preslawas su Wilkuciu, ligina, kaip butu nusistebejas kuningas, perdetinis iz Tulezas, jio gentis, jagu toki iszwadinejima butu izgirdes — ir per walandu stowejo kaip kad nehilai, negaledami prakabiti: "kas ta do pana?" Jiems jug ne ejo apie kokia ten Dunuta Jurandziute, o tik apie Agnia, tai ko jis nori no ju? Kodel kabinais prie ju, jai patsai ne garbina Agnes? Kodel-gi uzrustino juodu priesz baiznicia? Tos mislis sumaisze jiems wisizskai galwas, jog sto wejo iszszioja ir akis pastatia, ne wienas ne zinodamas ka atsa kiti priekabai!

Wilkutis, turedamas smarkesnia iszminti ir pazinodamas biskeli kareiwiskus paproczius, jog nekarta tas buna, jog ka reiwiai daro prižadus amzinos tarnistis ir garbinimo wienos, o weda kitas moterizskes, mane jog ir szeme dalike teip-pat ira, ir jog jai atsitioku teip gera proga muszti uz Agnes dori- bia ir patoguma, tai be swarstimosi reik iz jios pasinaudoti. Todel-gi issejo iz usztales ir priartines prie Zbiszkas pa- klause su rustibe:

— Bene, szunsbroli, ne Agne Zigiute patogiausi ir gra- ziausi panele?

Tuotarpu ir Preslawas priartino prie Zbiszkas, o apie juosius pradejo apstoti zmones, nes wisi buwo twirtais, jog jau tarp ju tures kilti pesztine.

Agne po pargrizimui namon, iszsiunte tuojuas in Kzesnia berna, idant dazinojai, ar wieszbuti ne susimuszze Zbiszkus su anuodwejis, arba ar kas ko ne iszwadino ant grumes. Tasai- gi wienok gawes ant kelio kiek pingu no Agnes, pradejo gerti wieszbuti ir swisw pamirszo apie greita szugrizima su zina. Kitas iszsiustas in Bogdanciu, del apreszkinio Motiejui apie pribuwima kuningo in Bogdanciu, pargrizo tuojuas atli- kes sawo darba, o ir pasake Agnei, jog mates Bogdanciuje ir Zbiszku, kursai losze su senu sawo dedziu in kaulielus.

Toji zinia nuramino kiek Agnia; pazinodama-gi Zbiszku ne baiminosi tuom, jog aniedu pawels jin uzmuszdam, bet baiminosi, idant ne pazeizti jio. Norejo drange su kuningu waziuoti in Bogdanciu, bet tasai ne liaido jios in ten, nes no- rejo atlikti deribas su Motiejum dalike szugrizimo enam Bogdanciu, ir pasikalbeti apie kita dalika swarbesni uz pir- mutini, prie ko ne norejo tureti Agnes uz liuditoji.

Zinodamas apie laiminga pargrizima Zbiszkas iz Kzes- nes, pribuvo in Bogdanciu linksmai; keliaujant liepe sawo "szpilmanam" giedoti ir dainuoti teip, kad net miszkat drebe- jo no aidu, o Bogdanciuje net wisi burai su szeimomis izbe- go iz grineziu in klause, ziuredami su stebejimusi in atkeliau jenti tunta. Jodamas pirma wisu klaneszius kuningo ap- reszkinio aiems, jog tai atkeliauje dwiasizska asaba (ipata) angzstos wertibes — wisi tadel izgirdia toki apreszkaima puo- linejo ant kelu ir galwas net lig paczai zemiai nulenke, ki- ti-gi newat rankas sukriziawojo ir melderis patilomis.

Motiejus su broleiu izgirdia giesmes, issejo iz buccio, o iszwadia atkeliaujenczius issejo net uz wartu pasitiki swe- czius.

Klierikams ne patiko iszweiza dwaro Bogdancius, nes wisur ant kono zingsnio mate aplaidima ir menka uzweiza gaspadoriaus ir mane, jog eiza ne ras tokio priemimo kaip dware Zgozelicu.

Wienok inewa in widu apdriskuso buccio, iszwidu ten jau geresnia twarka ir nusiramino uzragawe gardaus kwaps- nio ezeprono, kumw kwepojo kambaris; ant ilgu dwieju sta- lu stowejo sustatiti cinidi bludai, o nors buwo da tuszi, bet wisu akis palinksmejo, matant, jog tie wisi bludai sustatiti del ju, ir jog rasi bus pripilditi skaisne walgios. Ant tre- czio mazo stalo stowejo baltas zibintis grainio sidabro dalus bludais ir sidabrine dalus darbo ture, ka tai paeme Motie- jus su broleiu no pawektu Prizin.

Motiejus su broleiu pradejo tuojuas soditi swecczius prie stalo, bet kuningas, kursai gerai pawalge priesz aplaidima Zgozelicu dwaro, atsisake no walgio, tuolabjau, jog jin uzemi- nejio kiti dalikai. No pat pribuwimo in eiza ziurejo jis ti- lidz temingai, o ir nerameti ant Zbiszkas, tartum, horedamas pedeksmes musztes patirti ant jio; matidamas wisizskai ramu weida jaunikaiczio nerimo matomai labai, o ant galo ne gale- damas ilgiau iszwtirti ne nuramins sawo zingeidumo, tare:

— Ejsime in alkiereli, tuime apsirokuoti. Nesiprie- szint man, nes usziurstinsiu!

Atsikreips in sawo tarnus suriko griausmingu balsu:

— Jus tikeit man ir po durimis ne klausit, nes bus szlekiai!

Ir patsai, nuejas, atidre duris in paszalini kambari, pas- kui jin ejo Motiejus su broleiu. Tenais uszidaria, susedo, o kuningas atsiliepe:

— Na, tai ir ka? Ar buwai Kzesneje?

— Buwai ant misziu daweu uz sweikata dedziaus.

Kuningas nekantrei pasijudino. Ha! — pamislio — ra- si, ne pasitiko su anuodwejis, gal ju ne buwo jau gaspadoje, o gal jis ne jieszkojo ju? Matomai apsirakui!

Pikti pradejo, jog ne stojosi pagal jio iszrokawimo, nes zandai jio apsakro ir pradejo dunksti.

— Szmeksiwa apie Bogdanciu — tare po walandai. —

Turite piningus? .. nes jaigu ne, tai dwaras mano!

Ant to Motiejus, kursai zinodamas kaip reike elgtis su juom, pasikle priejo prie skrinios, pakele antwoza ir tileda- mas iszeme maiszeli su piningais, o pagaliaus tare:

— Beturezias esame, ale piningus turime ir kas prigri- li mokame, kaip prider ir kaip stowi „gromatoje“, ka patwir- times esmiu ziniu kriziaus szwento. Jaigu apart to da noretu met uz sawo pasirupinimus apie pagerinima ukiu ir uz wislab ka patis no sawes pasirupinote del labo Bogdanciaus, uzmoke siu grazi uz wiska tai, ir uz wisus juus, kuninge geredejau pa- sistengimus gaspadoriawime, kuograziausiai dekawojewa abu- du.

Tai tares pasilenke zemai, o po jiam in Zbiszkus. Ku- ningas, kursai tikejosi ilgu derimu in ginczu, labai nusistebejo tokiu pasielgimu Motiejus, o ir, tesiba pasakius, ne labai tas jiam patiko, kadangi prie deribu norejo statiti jiems iwai- rias iszligas, o dabar proga toji pradejo statiti.

Atiduodamas "gromata", arba paliudijima uzstowos, ant kurio buwo patsai ziniu kriziuku pasiraszes, ir tare:

— Kodel man apie damokejimius sakote?

— Nes ne noriwa weltu imti — ne norim skriaudos niekeno — atsake gudrei Motiejus, zinodamas, jog juo dau- giaus tame dalike prieszinsis tuo daugias laimes.

Kuningas akies mirksniuje usziudego rustibe ir paszauke:

— Ziurekis tu ju! Ne nori imti no sawo genzio dowo nos. Koke-gi tai skriauda, ar asz paemen no jiusu tuszczia dwara? ka paemen, ta atiduodu, o jai noreisui tai in tuos pinin- gus su wisu maiszeliu trenksiu in zemia!

— To ne padarisite, kuninge geredejau! — paszauke Motiejus.

— Ne padarisiu! Ar man uzdrausite? .. Szitai wa! man jiusu piningai! — paszauke! — trenkdamas krep- szu su piningais isz asla. — Duodu, kadangi mano toks noras, o kad ir ant kelio numesczu jiuos ta jiuoms nedoto.

— Diewe jiuoms uzmokek! tewe ir geredejau! — prade- jo Motiejus, kursai to tik lauke. — No kito niekadus ne pri- mczu, bet no sawo genzio priimu, tuolabjau, jog daro tai per sawo malonia..... Ir pradejo rinkti sawo piningus, kurie pasipile izz trukusiu maiszeliu.

Kuningas per nekoki laika weizejo rusezai tai ant Motie- jus, tai ant Zbiszkas, o pagaliaus tare:

— Zinan-gi asz, nors ir rustibeje, ka darau; pertai ture- kite, ka gawote, nes apreszkiu jiuoms dabar, jog daugias no manes nei wieno skatiko ne gausite.

— Nesitikejowa ir to-gi.

— Matot-gi, wislab kas liks po manim teks del Agnes.

— Ir dirwos? — paklaue Motiejus.

Ant to klausimo weidas kuningo umai pailgejo, pakele angzstai bruwus ir uzsimislijo, bet tuojuates welei nuware no sawes taisias, matomai, baisias mislis, kadangi mostelejas su ranka, paszauke:

— E, ka ten jau apie mirti misli? —

— Tesuteiks Diewas jiuoms da bent szimta metu giwieni- mo, o pirnoto teaptiks jus garbe wiskupiste — tare ramiau- czei Motiejus.

— Tai-gi! Bene asz blogesnis uz kitus? — atsake su swarba kuningas.

— Ne blogesnis, o daug geresnis!

Szie zodziai wisizskai nuramino kuninga, kadangi rusti- be jio niekadus pias jin ilgai ne budawo.

— Na! — tare — jus esate mano gentis, o iji tik krikez- tu dukte, bet miliu jia ir jiosos gera tewa no daugel metu. Geresnio zmogaus ne ira ant pasaulės, ir geresnes merginos uz Agnia teip-pat. Kas wes jia, ne graudinsiu! Kas-gi ka blogo gali pasakiti ant ju?

Ir pradejo weizetis tai ant Motiejus, tai ant Zbiszkas, ale tiedu nesiprieszino jiam swisw, o Motiejus patwirtinejo, jog dorensio ir geresnio, negu Zigas, kaimino ne rastu wisoje karalietyje.

— O ka Agne — tare jis — tai ir asz ta pati sakau; jo- kias daugias ne milecziau, negu jia. Ji man sweikata, gale- ma sakit, szugrazino, jios iki mirti ne pamirszsiu.

— Asz jius' skrautsi ne noriu, nes esate mano gentis ir pertai prawanau buda, idant wislab, kas po manim pasilikis tektu del Agnes ir del jiusu drange — suprantate?

— Duotu tai Diewas! — atsake Motiejus. Miel's Je- zau! peszczes nuejeziau in Krokawa, idant ant Waweliasu prie grabo karalienes pasimelsti ir sudeti aukas, o nei ne tin- geczu nuejti ir ant Plikkainio*) atiduoti garbia medziui szwento Kriziaus.

Szie zodziai nulinksmino kuninga, pradejo linksmai szip- sotis, o pagaliaus tare:

— Mergina gali pasirinkti saw wira nes esti patogi tei- singai, o ir turtunga ir angusto gimimo. Kas jei tokie, kaip tai: Preslawas, bei Wilkutus, kadangi ir suoni kariawedzi- Agne butu neproszali. Bet teg' tik asz ka pamegtau ir pirsz czeu — ji teketu noriai, nes mane mili ir zino jog asz jei blo- go buti ne misliju.

— Laimingas bus tas keno pirszliu busite — tare Mo- tiejus.

Kuningas atsikreipe in tilinti waikina ir tare:

— O tu ko teip tili? Ka manai?

— Asz teip-pat manau, kaip ir dedzius.

Weidas kuningo palinksmejo wisizskai; sudawe delnu per- peti waikiniu ir linksmai tare:

— Kodel-gi priesz baiznicia anuodwiesm ne daliaidai- dai Agniai tarnauti? ka?

— Delto, idant aniedu ne manitu jog juodwieu bijau, ir delto, idant paroditi ir jiuoms tai, idant ne iszjuokinetumete manes.

— Bet ir szwentinta wandeni padawei.

— Padawcu.

Kuningas kitu kartu sudawe jiam per peti.

— Tai..... wesk jia!

— Wesk jia — atkartojie it aidas Motiejus.

Zbiszkus uzmete in uszpakali sawo ilgus plaukus ir ra- mei atsa ke:

— Kaip-gi galiiu jia westi, kadangi Tijiuciuje baiznicioje jo priesz altorui padariau prizadejima Danusei Jurandziutei.

Prizadeje jiei powo plunksnu kuodus nupleszti no kriziokizsku kaupoku, tai ir isztisek, bet Agnia westi gali.

— Ne! — atsake Zbiszkus — kada mane izbejelgo no mirties pasizadejau jiosos buti, o ne keno kito; jia tik wiena galiiu westi ir tik jia wiena noriu westi!

— Tawo prizadai pelai, o asz wejas — suprantu? Szitai wa!

Ir pustejejo jiam in galwa teip smarkei, jog net grondele (galwarinke) no galwos nuwole, o plaukai iszsiszkaiste in wi- sas puses ir susitarzes. Tuomet Zbiszkus surauke bruwus ir weizdamas kuningui tiesok in akia, tare:

— Mano zodjie, mano szlowe esti, o ant mano szlowes asz patsai es miu sargas!

*) Plikkainis — [Lysa gora], kuris tai randasi uzziestie Lwawo, Galicijoje.

Izgirdus tai kuningui pripratusiam tureti wisuomet wis- zu, tai ira, idant wisuomet butu pagal jio norus, kwapas tuo prieszingumu Zbiszkas, tapo uzlaikitas jio krutne- je, jog zodzio iszartu nebegalejo. Ant walandos apswieszawa wo nemela tila, kuria ant galo pertrauke Motiejus, atsilieje- mu:

— Waikie! susiprask! — ka-gi geriausio darai sawo pa- sielgimu?!

Kuningas tuotarpu pakele ranka su sawo placeji ranka- we ir rodidamas in waikina pradejo szaukti:

— Kas jiam ira? Asz zinau kas jiam ira! pas jiu ne ka- reiwizska dwase nei ne bajorizska, o tiktai zuikio (kiszko).

Jis bijosi Wilkucio ir Preslawo! — tai kas ira!

Zbiszkus, kuris ne nustojie nei ant walandes szalu krauju, krestelejo nepaisanczei petimis ir su ranumui atsa- ke.

— Tai we! suskaldzeu jiems makuoles Kzesneje, o cia- pasakoje bijau ju! .. ha, ha, ha!

— Bijok Diewu! — paszauke Motiejus.

Kuningas atitoko isz rustibes. Per nekoki laika weizejo ant Zbiszkas placezi atwertomis akimis, dabar rustibe kow- jo jame uz gerasni su pasistebejimu, o wienkart jio smarki- prigimta iszmintis pradejo jiam priminiti, jog isz to sumusi- mo per Zbiszku anuodwieu gales del sawo siekiu nauda iz- traukti.

Todel pagaliaus, atitokes biskeli, suriko:

— Kodel ne sakei to pirma?!

— Nes gelejansi. Asz, mat, maneu jog jiedu iszwadins mane ant grumes, kaip prider kareiwiams, jog muszimes rai- ti, ar pesti su kardais, bei ragotinesm, o eiza, wierei, pirmti- nis Wilkutus nupleszes lenta no karcemibio stalo, Preslawas wel kita, ir szoka ant manes su tuom! Ka-gi turejau dal dari- ti? Stweren siula, na..... ir znotu.....

— Jaib tik giwi da! — tare Motiejus.

— Giwi, tikka primuszu, ale da prie manes pradejo kwepuoti:

Kuningas klause, trine su delnu kakta, pagaliaus szoko- staigai ant ligiu koto ir paszauke:

— Palauk!-gi! asz dabartes ka pasakisiu taw.

— Sakikite.

— Tai pasakisiu taw szep, jog jai muszeisi uz Agnia, zmonems galwas suskaldei, tai tu iszties esi jiosos, niekeno ki- to, ir turi jia westi.

Ir tai tares insireme in szonus ir pradejo weizeti triumpa- lizskai ant waikino, bet tasai tik nusizsipsoje ir tare:

— Supratu asz del ko norejote ant manes jiesies uzliai- sti, bet wisizskai apsirikote sawo iszrokawimuose.

— Kodel?..... sakik!.....

— Nes asz jiems liepeu utwirtinti jog patogiausi ir pa- doriausi mergina ant pasaulės esti Danuse Jurandziute, o kad- jie to ne norejo padariti, twirtindami, jog nera niekur patoges nes ir dorenes uz Agnia merginos, uz tat suszipeszeni!

Izgirdes

